

GMINA GORLICE

Kwartalnik Samorządowy

Numer I

Wydanie pierwsze – specjalne

Egzemplarz bezpłatny

W numerze:

- *Od Redakcji -*
słowo na początek
- *Jak rodziła się*
samorządność
– Rada Gminy Gorlice
w latach 1990-2010
- *Ku nowoczesności*
w zgodzie
ze środowiskiem
inwestycje gminne
w latach 1991- 2010
- *Inwestujemy w młodych*
oświata samorządowa
w latach 1996 –2010
- *Działalność kulturalna*
na przestrzeni
dwudziestu lat
- *Sport w gminie*
– przegląd najważniejszych
wydarzeń minionych
dwóch dekad
- *Co warto zobaczyć*
– czyli turystyka w gminie

Słowo na początek

Jest nam bardzo miło oddać w Państwa ręce pierwszy, specjalny numer Kwartalnika Samorządowego „Gmina Gorlice”. Chcemy w ten sposób zwrócić Państwa uwagę na ważną rocznicę, którą wspólnie w tym roku obchodzimy. Dwadzieścia lat temu, 27 maja 1990 roku, Polacy po raz pierwszy po wojnie wybrali wolny i niezawisły samorząd. Była to kontynuacja wielkich przemian w Polsce zapoczątkowanych w 1989 roku. Jednak aktywność samorządowa mieszkańców nie obudziła się od razu, to kolejne lata działań samorządów pokazały społeczności jak można współdecydować o losie swojej Małej Ojczyzny. Mieszkańcy gmin poczuli się bliżej władzy, sprawujący władzę w gminach zaś wiedzieli, że wyborcy rozliczą ich z obietnic złożonych podczas kampanii. Samorządy gminne i wojewódzkie otrzymywały coraz więcej uprawnień i zadań od władz centralnych. Przejęcie takich instytucji jak oświata, kultura, czy podstawowa służba zdrowia, w efekcie okazało się sukcesem. Ponadto, przed Polską otwierała się coraz szerzej możliwość pozyskiwania środków finansowych na inwestycje w infrastrukturę, oświatę, ekologię. To od ludzi sprawującychcych powierzona im przez mieszkańców władzę zależało jak często i jak skutecznie sięgać będą po te środki. Dzięki gospodarskiemu podejściu wójtów, burmistrzów czy prezydentów miast, Polska prowincjonalna zmieniała swoje oblicze – piękniała. Możliwość pozyskiwania środków finansowych otworzyła się szerzej po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

Niezwykle ważnymi zmianami w funkcjonowaniu samorządów lokalnych było utworzenie w 1999 roku powiatów i zmniejszenie liczby województw do 16, z jednoczesnym rozszerzeniem

zakresu ich działalności i odpowiedzialności. Niezwykle ważną i dobrą zmianą była ustawa o bezpośrednim wyborze wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, którą w 2002 roku przyjął Sejm RP.

W Gminie Gorlice, jak w zwierciadle odbija się ewolucja władzy samorządowej w ostatnich dwudziestu latach. Intensywny rozwój naszej gminy nastąpił w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych, a szczególnie w ostatnim dziesięcioleciu. Ważne jest, że potrafiliśmy pozyskiwać coraz większe środki finansowe na rozwój i inwestycje. Ważne jest, że Gmina Gorlice ma dobrego Gospodarza, który potrafi każdą złotówkę rozsądnie i skutecznie wydać dla dobra wszystkich mieszkańców. Takim gospodarzem jest od 2002 roku Pan Ryszard Guzik – Wójt Gminy Gorlice. O skuteczności działań Wójta wspieranego przez Radę Gminy świadczy fakt, że nasza Gmina od lat plasuje się w czołówce samorządów pozyskujących środki zewnętrzne, oraz szereg wyróżnień i tytułów. Praca samorządowa to praca zespołowa. Nie byłoby sukcesów Gminy, gdyby nie rozważni, oddani swoim środowiskom, Radni. Na sukces pracują również pracownicy Urzędu Gminy. Dwudziestolecie samorządności jest świętem ich wszystkich.

Szanowni Państwo, mamy świadomość, że numer specjalny naszego wydawnictwa jest pewnego rodzaju zbiorem sukcesów i dokonań minionych dwóch dekad. Można nas nawet posądzić o brak obiektywizmu. Wydaje nam się jednak, że jest się czym pochwalić, a najlepszą rolę w tym zakresie wypełnia prasa samorządowa. Mamy również nadzieję, że każdy z Państwa Czytelników znajdzie w opublikowanych materiałach część swojej pracy, część siebie.

Szanowni Państwo, z pewną nieśmiałością pozwoliliśmy sobie zatytułować niniejsze wydawnictwo „Kwartalnikiem...”. Nie wiemy dziś, czy pomysł na dostarczanie Państwu raz na trzy miesiące wieści z Gminy Gorlice, znajdzie odbiorców. Będziemy – jeśli zechcą Państwo nas czytać. Mamy nadzieję, że sięgną Państwo po prasę nieco inną, wolną od sensacji, skandali, celebrytów i tragicznych wieści. Chcemy pokazać, co dzięki wspólnemu wysiłkowi udaje się osiągnąć. Chcemy, abyście Państwo na stronach tego wydawnictwa odnaleźli siebie, swoje rodziny, ulubione przez Was miejsca w Gminie Gorlice, oraz garść informacji o tym, co najbliżej Was. Liczymy na Państwa, jednocześnie zapraszamy do współpracy.

Droży czytelnicy, jesteśmy jako Polacy w trudnym momencie dziejów. Polska to kraj, który ponosił dotkliwe straty, był ciemiężony i zniewalany. Niestety, także lata dobrobytu i wolności nie są wolne od tragicznych ofiar, jakie nasz Naród musi składać. Wszyscy mamy w pamięci tragiczną sobotę 10 kwietnia, kiedy to, w katastrofie pod Smoleńskiem, zginęli najlepsi Synowie i Córy Narodu, jak kiedyś, przed siedemdziesięciu laty. Dziś z perspektywy miesiąca od tego narodowego dramatu możemy powiedzieć: Wasza śmierć nie była ofiarą daremną, dzięki Waszej tragedii świat już wie co to Katyń, a my Polacy chyba mniej wstydzimy się okazywać nasz patriotyzm.

Szanowni Państwo sięgnijcie po „Gminę Gorlice”, zobaczcie jak wiele wspólnie udało się osiągnąć i wypracować. To nasz sukces. Samorząd bowiem, to my wszyscy.

*Z wyrazami szacunku
Mariusz Tarsa*

Jak rodziła się samorządność

– Rada Gminy Gorlice w ostatnim dwudziestoleciu.

Samorząd terytorialny w Polsce to oczywiście nie tylko ostatnie dwadzieścia lat. Jego tradycje sięgają średniowiecznych praw miejskich, szlacheckich sejmików ziemskich, a nowoczesne formy samorządności lokalnej zaczęły się kształtować na ziemiach polskich jeszcze pod zaborami, przed końcem XIX stulecia. Wiek XX nie sprzyjał rozwojowi samorządności w Polsce. Dwie wojny światowe, okupacje, system totalitarny zdominowały historię Polski poprzedniego stulecia. Dopiero demokratyczne przemiany 1989 r. przywróciły możliwość kształtowania samorządności lokalnej, decentralizacji państwa oraz wykorzystania aktywności obywatelskiej. Na te wartości postawił w 1990 r. rząd Tadeusza Mazowieckiego i spójny jeszcze wtedy Obywatelski Klub Parlamentarny zrodzony z dawnej solidarnościowej opozycji. Przywrócenie samorządności gmin stanowiło znaczący krok w przełamywaniu monopolu władzy centralnej w obszarze politycznym (wolne wybory do rad gmin), administracji publicznej (a nie jedynie rządowej), własności (komunalizacja mienia) jak i większej samodzielności finansowej społeczności lokalnych (choć ten obszar pozostawiał wiele do życzenia).

Lekcje samorządności

Wybory do Rady Gminy Gorlice zgodnie z nową Ustawą o Samorządzie Gminnym odbyły się 27 maja 1990 roku. Obszar

działania samorządu gminnego obejmował wtedy także sołectwo Ropa. Rada składała się z 24 radnych, w większości ludzi „nowych”, z jednej strony aktywnych, z drugiej nie mających jeszcze doświadczenia. *Dla nas radnych z początku lat 90-tych wszystko było nowe* – wspomina Stanisław Szymczyk z Bystry, radny I kadencji. *Pierwsze lata w radzie upłynęły nam w dużej mierze na uczeniu się demokracji i samorządności. Przechodziliśmy wiele szkoleń m.in. z panią Zofią Pieczkowską, która prezentowała nam zadania i możliwości samorządu.* Przewodniczącym rady wybrany został w dniu 6 czerwca 1990 r. Tadeusz Trybus, który pełnił tę funkcję do listopada 1990 r. Jego następcą w kierowaniu radą został Adam Maniak, radny z Zagórzan. W skład „historycznej”, pierwszej Rady Gminy Gorlice w 1990 r. weszli:

Karol Górski – Ropa
Jan Morańda – Ropa
Tadeusz Cyganik – Ropa
Kazimierz Piechowicz – Ropa
Andrzej Welc – Szymbark
Stanisława Wójcik – Szymbark
Stanisław Strzelec – Szymbark
Stefan Hładyk – Bielanka
Wacław Gubała – Ropica Dolna
Tadeusz Trybus – Ropica Dolna
Mieczysław Wójcik – Bystra
Stanisław Szymczyk – Bystra
Jan Surmanek – Stróżówka
Kazimierz Fabis – Stróżówka
Wiesław Szymczyk – Dominikowice
Janina Dulęba – Dominikowice
Maciej Kazanowski – Kobylanka
Adolf Hałas – Kobylanka
Jerzy Pabis – Kobylanka
Aleksander Horowicz – Kłęczany
Antoni Bajorek – Kwiatonowice
Andrzej Biernacki – Zagórzany

Zdzisław Barszcz – Zagórzany
Adam Maniak – Zagórzany

W roku 1991, gdy sołectwo Ropa przekształciło się w samodzielną gminę, cztery osoby reprezentujące tę wieś opuściły radę. W związku z tym w maju 1991 r. odbyły się wybory uzupełniające. W skład rady w miejsce radnych z Ropy weszli:

Aleksandra Wojnarska – Kobylanka
Grażyna Galiszewska – Kwiatonowice
Zygmunt Stafin – Ropica Polska
Edward Smółkowicz – Szymbark

Przewodniczącym rady w nowym składzie wybrany został Maciej Kazanowski.

Inwentaryzacja problemów i możliwości

W czerwcu 1994 r. odbyły się kolejne wybory samorządowe na lata 1994 – 1998. Do rady II kadencji weszli następujący radni:

Czupik Józef – Bielanka
Karpiński Jan – Bystra
Szymczyk Stanisław – Bystra
Ostrowski Józef – Dominikowice
Przybyłowicz Roman – Dominikowice
Szymczyk Wiesław – Dominikowice
Hycnar Józef – Kłęczany
Cetnarowski Bolesław – Kobylanka
Hałas Adolf – Kobylanka
Litwa Janusz – Kobylanka
Galiszewska Grażyna – Kwiatonowice
Gubała Wacław – Ropica Polska
Jasiński Eugeniusz – Ropica Polska
Jedlecki Józef – Ropica Polska
Roman Julian – Stróżówka
Zych Roman – Stróżówka

Guzik Ryszard – Szymbark
Kawecki Tadeusz – Szymbark
Korzec Adam – Szymbark
Wójcik Stanisława – Szymbark
Kozień Anna – Zagórzany
Nowak Stanisław - Zagórzany
Pyrzioch Teresa – Zagórzany
Wojnar Józef – Zagrzany

Przewodniczącym Rady został wybrany Adolf Hałgas. Nowa rada gminy skorygowała i rozwijała kierunki działania wyznaczone przez radnych pierwszej kadencji. Zaczęto budować wieloletnią strategię rozwoju Gminy Gorlice inwentaryzując jej problemy i zasoby. *Sesje w tamtych latach były pełne emocji, często gwałtownych sporów i trwały wiele godzin. Udało się nam wtedy ustalić, że budżet dzielony będzie na sołectwa proporcjonalnie do liczby mieszkańców. Ten niepisany kompromis trwa do dziś* – przypomina Wiesław Szymczyk z Dominikowic, który wspólnie z Wacławem Gubałą z Ropicy Polskiej jest w Radzie Gminy Gorlice nieprzerwanie od 20 lat.

Zmiany w sieci szkolnej

W październiku 1998 roku odbyły się wybory samorządowe, które wyłoniły radę na kadencję 1998 – 2002. W jej skład weszli:

Karpiński Jan – Bystra
Szymczyk Stanisław – Bystra
Ostrowski Józef – Dominikowice
Machowicz Jan – Dominikowice
Szymczyk Wiesław – Dominikowice
Skowron Mieczysław – Klęczany
Krupczak Marta – Kobylanka
Litwa Janusz – Kobylanka
Skowronek Andrzej – Kobylanka
Ciulisz Jan- Kwiatonowice
Gubała Wacław – Ropica Polska
Szczepanik Janina – Ropica Polska
Tumidajska Anna – Ropica Polska
Roman Julian – Stróżówka
Zych Roman – Stróżówka
Kawecki Tadeusz – Szymbark

Kukuła Marek – Szymbark
Przybylski Wojciech – Szymbark
Szczepanik Antoni – Szymbark
Tomasik Marian – Szymbark
Barszcz Zdzisław – Zagórzany
Kalisz Aleksander – Zagórzany
Lewiński Józef - Zagórzany
Kozień Anna – Zagrzany

Przewodniczącym nowej rady został wybrany Zdzisław Barszcz. Trzecia kadencja upłynęła w sporej części na dyskusjach nad strukturą sieci szkolnej w gminie. Przyczynkiem do tego była reforma oświaty i powołanie do życia gimnazjów, które najpierw w Gminie Gorlice miały samodzielny status, później połączono je ze szkołami podstawowymi w zespoły szkół. Zwiększone zainteresowanie problematyką oświatową przyczyniło się także do pierwszych inwestycji w tym zakresie: budowy sal gimnastycznych i rozbudowy obiektów dydaktycznych.

„Odchudzona” rada

Kolejne wybory samorządowe odbyły się jesienią 2002 r. Po nowelizacji ustawy o samorządzie terytorialnym znacząco ograniczono liczbę radnych gminy. W 15-osobowej radzie w latach 2002 – 2006 zasiadali:

Karpiński Jan – Bystra
Szymczyk Wiesław – Dominikowice
Osikowicz Zdzisław – Dominikowice
Skowron Mieczysław – Klęczany
Skowronek Andrzej – Kobylanka
Agnieszka Kosiba – Kobylanka
Miller Magdalena – Kwiatonowice
Gubała Wacław – Ropica Polska
Łasak Bogumił – Ropica Polska
Roman Julian – Stróżówka
Kawecki Tadeusz – Szymbark
Górski Tadeusz – Szymbark
Ryzner Józef – Szymbark
Gubała Andrzej – Zagórzany
Kalisz Aleksander – Zagórzany

Przewodniczącym Rady został wybrany Julian Roman. Po raz pierwszy odbyły się także powszechne wybory Wójta Gminy, którym został wybrany Ryszard Guzik. Mniejsza rada współdziałająca z wójtem o silniejszej, wspartej mandatem z wyborów powszechnych, pozycji, działała sprawnie. Tego wymagały nowe czasy, uwarunkowane członkostwem Polski w Unii Europejskiej i koniecznością sięgania po środki finansowe z różnorodnych funduszy pomocowych.

Zdany „egzamin dojrzałości”

W listopadzie 2006 r. odbyły się następne wybory samorządowe. Na kadencję 2006 – 2010 wybrano wówczas w Gminie Gorlice następujących radnych:

Szymczyk Stanisław – Bystra
Szymczyk Wiesław – Dominikowice
Osikowicz Zdzisław – Dominikowice
Skowron Mieczysław – Klęczany
Szydłowski Kazimierz – Kobylanka
Kosiba-Szkiluk Agnieszka – Kobylanka
Miller Magdalena – Kwiatonowice
Gubała Wacław – Ropica Polska
Łasak Bogumił – Ropica Polska
Roman Julian – Stróżówka
Ryzner Józef – Szymbark
Górski Tadeusz – Szymbark
Labut Zbigniew – Szymbark
Gubała Andrzej – Zagórzany
Kalisz Aleksander – Zagrzany

Przewodniczącym Rady został Aleksander Kalisz. W wyborach tych wybrany został również na kolejną kadencję Wójt Gminy – Ryszard Guzik. Radni kończącej się V kadencji to grupa różnorodna. Są wśród nich nauczyciele, pracownicy kultury, urzędnicy, przedsiębiorcy, wieloletni sołtysi, przedstawiciele OSP i innych instytucji życia wiejskiego. Większość posiada spore doświadczenie samorządowe, pozostali szybko się uczą zasad lokalnej

Rada Gminy kadencja 2006 - 2010

demokracji. Podsumowując pracę dwóch ostatnich kadencji – stwierdził kierujący radą Aleksander Kalisz z Zagórzan - należy podkreślić dużą sprawność organizacyjną rady i zaangażowanie w celu pozyskiwania środków pozabudżetowych, szczególnie na zadania inwestycyjne. Działalność rady opiera się niezmiennie

na zasadach demokracji i wynika z ustaleń przyjętych przez ogół mieszkańców na zebraniach wiejskich. Dziś można z satysfakcją stwierdzić, że nasz dwudziestoletni samorząd gminny w pełni zdał „egzamin dojrzałości” lokalnego, społecznego działania. Nikt nie ma jednak wątpliwości, że przed radnymi następnych

kadencji staną kolejne, niełatwe zadania do realizacji dla dobra mieszkańców Gminy Gorlice.

Opracowali:
Marek Dziedziak –
Dyrektor Zespołu Szkół
w Symbarku
Aleksander Kalisz –
Przewodniczący Rady Gminy Gorlice

Patronat:

Ryszard Guzik
Aleksander Kalisz

Redakcja:

Mariusz Tarsa,

Współpraca redaktorska:

Marek Dziedziak
Grzegorz Skowronek

Grafikę strony tytułowej opracowała:

Alina Zachariasz - Kuciakowska

Nakład: 1.000 szt.

Skład i druk: Poligrafia Redemptorystów w Tuchowie

GMINA GORLICE

KU NOWOCZESNOŚCI, W ZGODZIE ZE ŚRODOWISKIEM

Inwestycje w Gminie Gorlice

Gorlice to gmina nowocześniejsza, przedsiębiorcza, sięgająca po środki zewnętrzne. W latach 1991 – 2010 zrealizowała szereg inwestycji w zakresie infrastruktury na łączną kwotę ponad **76 milionów złotych**. Pozyskano środki finansowe zewnętrzne, głównie z Unii Europejskiej /program SAPARD, PHARE, CBC, Sektorowy Program Operacyjny: „Restrukturyzacja i modernizacja obszarów wiejskich”, Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Małopolski Program Operacyjny/, a także krajowe /Kontrakt Wojewódzki, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011, Ministerstwo Sportu i Turystyki/.

Przykład Gminy Gorlice pokazuje, że środki zewnętrzne, w tym unijne, chociaż trudne do zdobycia są w zasięgu samorządów lokalnych.

Dynamika zachodzących zmian w ciągu ostatnich lat spowodowała, że Gmina Gorlice znalazła się w czołówce gmin, które w latach 2002 – 2006 dobrze zarządzały swoimi finansami. W rankingu „Rzeczpospolitej” wśród gmin wiejskich zajęłyśmy szóste miejsce w kraju.

Sięgaliśmy po wszystkie możliwe do zdobycia środki na inwestycje kanalizacyjne, termomodernizacyjne, drogowe i sportowe.

Dla przykładu w 2006 roku zrealizowano inwestycje z udziałem środków z funduszy unijnych oraz krajowych w kwocie 8 milionów złotych, w 2007 roku było to 7,6 miliona złotych, w 2008 – 10,3 miliona złotych, a w 2009 roku rekordowo, aż 13 milionów złotych.

W związku z realizacją inwestycji mających na celu ochronę środowiska Gmina została wyróżniona w Narodowym Konkursie Ekologicznym „Przyjaźni Środowisku” pod honorowym patronatem Prezydenta RP, trzy razy tytułem „Gmina Przyjazna Środowisku”, oraz tytułem „Mecenas Polskiej Ekologii”.

W latach 1991 – 2010 wykonano nowe nawierzchnie, oraz remonty dróg asfaltowych o łącznej długości **83 kilometrów** /około 350 odcinków dróg/. Wybudowano jeden nowy most,

oraz wyremontowano osiem innych. W okresie ostatniego dwudziestolecia na inwestycje drogowe wydano ponad 25 milionów złotych.

Gmina Gorlice podejmuje się również realizacji wspólnych przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym. Razem z samorządami Województwa Małopolskiego, Powiatu Gorlickiego i Miasta Gorlice realizowane były inwestycje związane z modernizacją dróg, budową chodników i oświetlenia przy drogach wojewódzkich i powiatowych.

Sukcesywnie rozbudowuje się sieć wodociągową i kanalizacyjną. Do maja bieżącego roku wybudowano ogółem 129,2 kilometrów sieci kanalizacyjnej i 31 kilometrów sieci wodociągowej.

BIELANKA

- zakończono budowę remizy OSP,
- wykonano ogrodzenie cmentarza parafialnego,

Dom Pracy Twórczej w Bielance

- przeprowadzono remont budynku starej szkoły i utworzono w nim Dom Pracy Twórczej, pozyskując na ten cel środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- wybudowano oświetlenie uliczne,

BYSTRA

- wybudowano wielofunkcyjny budynek wiejski,
- wybudowano wodociąg o długości ponad pięciu kilometrów,

Przebudowana droga gminna w Bystrej

- wybudowano drogę w przysiółku Bucze, łączącą dwie drogi powiatowe, oraz most na potoku Bystrzanka, pozyskując na ten cel środki z programu PHARE CBC,

- wykonano termomodernizację budynku szkoły,
- przebudowano drogę gminną w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011,
- pozyskano środki na budowę sali gimnastycznej wraz z zapleczem przy Zespole Szkół

DOMINIKOWICE

- dokonano modernizacji budynku wiejskiego i sali widowiskowej, dobudowano

stałą scenę na zewnątrz obiektu,

- opracowano audyt energetyczny budynku przedszkola i remizy OSP,
- wybudowano salę sportową i wykonano termomodernizację budynku szkoły,
- wybudowano wodociąg wiejski o długości 22 kilometrów. Środki na ten cel pozyskano z programu SAPARD i Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego,

Chodnik przy drodze wojewódzkiej w Dominikowicach

- wybudowano kanalizację sanitarną o długości 5,9 kilometrów,
- dofinansowano przebudowę drogi wojewódzkiej Gorlice – Dukla, wykonano oświetlenie,
- wybudowano chodnik o długości ponad 1 kilometra pozyskując na ten cel środki z Województwa Małopolskiego we współpracy z Zarządem Dróg Wojewódzkich w Krakowie
- pozyskano środki finansowe na wykonanie kanalizacji o długości 21,6 kilometra z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,

KLĘCZANY

- wybudowano kanalizację sanitarną o długości ponad 18 kilometrów z dotacji Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz pożyczki preferencyjnej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- wybudowano salę sportową i dokonano termomodernizacji budynku Zespołu Szkół,
- wybudowano oświetlenie uliczne wzdłuż drogi krajowej nr 28,

- dokonano modernizacji budynku wiejskiego,
- wykonano termomodernizację budynku Zespołu Szkół,
- wybudowano chodnik przy drodze gminnej,
- opracowano dokumentację techniczną na budowę wodociągu wiejskiego i złożono wniosek o dofinansowanie,
- zmodernizowano drogę gminną – przez Rozbój

KWIATONOWICE

- zakupiono budynek wiejski od Rolniczej Spółdzielni Produkcyj-

dową punktu widokowego i urządzenie parku wiejskiego przy zabytkowym ogrodzie dworskim,

- w trakcie opracowania jest projekt budowlany – wykonawczy kanalizacji sanitarnej,

ROPICA POLSKA

- wybudowano kanalizację sanitarną o długości 17,6 kilometrów z dotacji z programu SAPARD, PHARE RAPID, oraz pożyczki preferencyjnej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

Sala sportowa w Kłęczanach

Boisko sportowe i sala sportowa w Ropicy Polskiej

KOBYLANKA

- wybudowano kanalizację sanitarną o długości ponad 43 kilometrów,

Chodnik w Kobylance

- nej i przeprowadzono remont obiektu,
- wybudowano segment dydaktyczny, salę gimnastyczną, oraz wykonano termomodernizację budynku szkoły,
- wybudowano boisko sportowe,
- pozyskano dofinansowanie z programu LEADER na bu-

- wybudowano salę sportową, oraz przeprowadzono termomodernizację budynku szkoły,
- wybudowano chodnik wzdłuż drogi krajowej,
- wybudowano wielofunkcyjne boisko sportowe dofinansowane ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki,
- wykonano oświetlenie uliczne wzdłuż

Sala sportowa w Kwiatonowicach

ne wzdłuż drogi gminnej w pobliżu Gorlickiej Góry, — w y - wiercono trzy studnie głębinowe, w przygotowaniu jest dokumentacja techniczna sieci wodociągowej,

STRÓŻÓWKA

- wybudowano kanalizację sanitarną o długości 18 kilometrów z dotacji z programu PHARE – INRED oraz pożyczki preferencyjnej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- wykonano oświetlenie oraz wykonano chodnik wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 977
- przeprowadzono remont budynku wiejskiego
- wykonano termomodernizację budynku szkoły
- zaawansowane są prace przy budowie sali gimnastycznej wraz z zapleczem przy budynku Zespołu Szkół,

Kasztel w Szymbarku

Budowa sali sportowej przy szkole w Stróżówce

- wybudowano parking w centrum wsi,
- dzięki staraniom Wójta gminy oraz wspólnemu wysiłkowi Starostwa Powiatowego w Gorlicach, Gminy Gorlice, Urzędu

- ny Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- wykonano termomodernizację budynku zespołu szkół,
- wybudowano chodnik przy drodze wojewódzkiej nr 979,
- wyremontowano pomieszczenia w budynku wiejskim,
- zmodernizowano budynek ośrodka zdrowia i przedszkola,
- wybudowano cmentarz komunalny wraz z kaplicą,
- wybudowano parking w centrum wsi

SZYMBARK

- wybudowano kanalizację sanitarną o długości 13 kilometrów i wodociąg o długości 1,7 kilometrów,
- wybudowano budynek wiejski,
- wybudowano szatnię przy stadionie
- wyremontowano budynek ośrodka zdrowia i przystosowano część pomieszczeń dla osób niepełnosprawnych,
- wykonano oświetlenie drogi krajowej,
- wybudowano gimnazjum i salę sportową, przeprowadzono termomodernizację budynku szkoły podstawowej
- zakupiono estradę z zadaszeniem,

Marszałkowskiego i Galerii Dwory Karwacjanów i Gładszów rozpoczęła się rewitalizacja dworu obronnego Gładszów w Szymbarku

ZAGÓRZANY

- wybudowano kanalizację sanitarną o długości 19,3 kilometrów, z dotacji z programu SAPARD, zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego oraz pożyczki preferencyjnej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony

budowa kanalizacji w Zagórzanych

Inwestujemy w młodych

Oświata w Gminie Gorlice w latach 1996 – 2010

Ustawa o systemie oświaty z 1991 roku otworzyła możliwość przejęcia przez samorządy szkół znajdujące się na terenie gmin. Od pierwszego stycznia 1996 roku Gmina Gorlice stała się organem prowadzącym dla Szkół Podstawowych w Bystrej, Dominikowicach, Klęczanach, Kobylance, Kwiatonowicach, Ropicy Polskiej, Stróżówce, Szymbarku, Zagórzanach oraz dla Szkoły Filialnej w Bielance. W dniu 22 kwietnia 1996 roku podpisany został protokół zdawczo-odbiorczy przekazujący szkoły wraz z majątkiem Zarządowi Gminy Gorlice. Samorząd reprezentowała Pani Zofia Masztafiak – Wójt Gminy Gorlice, jednocześnie przewodnicząca Zarządu Gminy, przewodniczący Rady Gminy Pan Adolf Hałgas, oraz Przewodniczący Komisji Oświaty – Pan Ryszard Guzik. Stronę Kuratorium reprezentował Pan Jerzy Nalepka – Kurator Oświaty w Nowym Sączu.

otwarcie nowych wyzwań i nowej przestrzeni działalności. Gmina przejęła realizację inwestycji przy Szkole Podstawowej w Kwiatonowicach – rozbudowę istniejącego budynku szkolnego, oraz podjęła się przeprowadzenia koniecznych remontów w szkołach. W 1996 roku zatrudnionych było w szkołach na terenie gminy 166 nauczycieli. Zajęcia lekcyjne finansowane były z subwencji oświatowej, a pozalekcyjne ze środków własnych gminy i dotacji Kuratorium Oświaty w Nowym Sączu.

Zespół Szkół w Kobylance

Dla porównania – obecnie w naszych szkołach pracuje 208 nauczycieli. Tylko 67 osób pracuje nadal, od 1996 roku. Liczba uczniów w roku szkolnym 1996/1997 wynosiła 2.200 osób, natomiast dzisiaj jest to 1.849 uczniów szkół podstawowych i gimnazjów.

Starania samorządu: Rady Gminy oraz Zarządu Gminy były wspierane przez inicjatywy mieszkańców poszczególnych

miejscowości. Postawa społeczeństwa otwartego na potrzeby edukacji najmłodszych i rozumiejącego rolę szkół w swoich środowiskach ma bardzo bogate i mocno zakorzenione tradycje. Stworzenie warunków do pocucia się gospodarzami swoich szkół obudziło i zachęciło wielu ludzi do działania na rzecz oświaty. Przy wszystkich szkołach powstawały oddolne inicjatywy Rad Rodziców i Komitetów, wspierające funkcjonowanie placówek oświatowych.

Dyrektorzy Szkół Gminy Gorlice byli inicjatorami wielu ważnych przedsięwzięć, inwestycji i remontów przeprowadzonych w tamtym czasie. Funkcję dyrektorów w Szkołach Podstawowych pełnili wówczas: w Bystrej – Pan Marek Balicki, w Dominikowicach – Pani Janina Dulęba, w Klęczanach – Pani Maria Kukła, w Kobylance – Pan Jan Wojna, w Kwiatonowicach – Pani Renata Filipowicz, w Ropicy Polskiej – Pan Zbigniew Labut, w Stróżówce – Pani Halina Tumidajska, w Szymbarku – Pan Jan Spólnik, w Zagórzanach – Pan Ryszard Guzik. Przejęcie sieci szkół przez Gminę Gorlice zacieśniło współ-

Piękny obiekt szkolny wraz z salą gimnastyczną w Szymbarku

Przejęcie dziesięciu obiektów szkolnych różnej wielkości oraz w różnych stanie technicznym oznaczało dla samorządu

pracę pomiędzy dyrektorami. Inicjatorką wspólnych działań, podejmowania doskonalenia kadry kierowniczej, oraz realizacji spójnej polityki oświatowej na terenie Gminy Gorlice, była wówczas i jest nadal, Pani Barbara Wiatr – dyrektor ZEAS, Pełnomocnik Wójta Gminy Gorlice do Spraw Oświaty. Wspólne narady i konsultacje dyrektorów stały się dobrą praktyką realizowaną do chwili obecnej, znaczenie ułatwiającą wypełnianie obowiązków przez kadrę kierowniczą szkół. Dzięki staraniom Pani Dyrektora wytworzony został wysoki poziom kultury pracy i wspierania się szkół, który może być wzorem dla innych samorządów.

Koniec lat dziewięćdziesiątych był okresem dobrym dla oświaty gminnej. Nasze szkoły doczekały się szeregu remontów. Ponadto udało się pozyskiwać pierwsze środki pozabudżetowe np. na realizację programu sieci pracowni komputerowych na terenie szkół. Do użytku oddany został budynek sali sportowej, a następnie segmentu dydaktycznego w Dominikowicach.

Jerzego Buzka. Głównym założeniem tej wielkiej zmiany było powołanie do życia nowego typu szkoły w polskim systemie edukacji – gimnazjum, z trzyletnim cyklem nauczania, oraz skrócenie czasu edukacji w szkołach ponadgimnazjalnych o jeden rok.

Przed samorządem Gminy Gorlice pojawiło się szczególnie trudne zadanie - określenie liczby i miejsca lokalizacji gimnazjów oraz wyznaczenie ich obwodów. Trudno było pogodzić założenia reformy z położeniem poszczególnych miejscowości gminy oraz z aspiracjami lokalnych społeczności. Zdecydowano ostatecznie, że na terenie gminy powstanie pięć gimnazjów: w Dominikowicach, Kobylan-

zówce i Klęczanach. W tym też roku zdecydowano o powołaniu Zespołów Szkół w Bystrej, Dominikowicach, Kobylance, Klęczanach, Ropicy Polskiej, Stróżówce, Szymbarku i Zagórzanach. Wcześniej. Stowarzyszenie Oświatowe Wsi Kwiatonowice, postanowiło przejąć tutejszy oddział zamiejscowy Gimnazjum w Zagórzanach i utworzyć Publiczne Gimnazjum w Kwiatonowicach, stając się jego organem prowadzącym. Tak ukształtowana sieć szkół w Gminie Gorlice pozostaje do dnia dzisiejszego.

Budynek szkolny w Zagórzanach

Budynek Zespołu Szkół w Dominikowicach

Jednak rewolucyjne zmiany w oświacie w skali całego kraju przyniósł rok szkolny 1999/2000. Z dniem 1 września 1999 roku weszła w życie reforma szkolnictwa, przygotowana przez prof. Mirosława Handke – Ministra Edukacji Narodowej – jedna z czterech wielkich reform rządu

w Ropicy Polskiej, Klęczanach – Dominikowicom, Kwiatonowice i Stróżówce – Zagórzanom.

Następne lata pokazały jednak, że system ten w praktycznym działaniu sprawia wiele organizacyjnych trudności. Ostatecznie w 2002 roku powołano nowe gimnazja w Bystrej, Stró-

ce, Ropicy Polskiej, Szymbarku i Zagórzanach z tymczasowymi oddziałami zamiejscowymi. Bystria i Bielanka podlegała obwodowi Gimnazjum

Rok 2002 przyniósł dla społeczności szkolnej w Gminie Gorlice jeszcze jedną, dobrą wiadomość. Wybory na Wójta Gminy Gorlice wygrał Pan Ryszard Guzik – długoletni Dyrektor Szkoły Podstawowej, a następnie Zespołu Szkół w Zagórzanach. Na uwagę zasługuje fakt, iż wybór został dokonany w sposób bezpośredni, przez ogół mieszkańców gminy. Reforma samorządowa zlikwidowała instytucję Zarządu Gminy, powierzając dotychczasowe obowiązki w ręce Wójty wraz z jednoczesnym rozszerzeniem zakresu odpowiedzialności. Na czele władzy wykonawczej stanął człowiek, pełniący długie lata funkcję radnego, który wywodził się z nauczycielskiego stanu i przez długie lata poznawał problemy szkoły jako dyrektor, znał potrzeby i oczekiwania pałcówek oświatowych z terenu gminy.

Baza szkolna została jeszcze rozbudowana i unowocześniona przez nowego gospodarza. Dziś szkoły posiadają nowoczesne sale gimnastyczne /Ropica Polska, Klęczany, Szymbark, Dominikowice, Kwiatonowice/, bezpieczne boiska sportowe /Ropica Polska/. Niektóre zostały rozbudowane o nowe segmenty dydaktyczne /Szymbark, Dominikowice/. Obecnie trwa budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Stróżówce, planowane jest również rozpoczęcie podobnej inwestycji w Bystrej. Dostrzegając znaczenie ochrony środowiska, oraz potrzebę oszczędzania energii, przeprowadzono termomodernizację wszystkich budynków szkolnych. Dziś są to nowoczesne, zmodernizowane obiekty, które pełnią rolę wizytówki miejscowości. Przeprowadzono również remonty wewnątrz bu-

dynków szkolnych, sukcesywnie doposaża się sale dydaktyczne i specjalistyczne w najnowsze pomoce dydaktyczne. Proces ten realizowany jest nadal i uzależniony jest od wysokości środków własnych i pozyskanych z innych źródeł. Wysiłek wójta, dyrektorów szkół, radnych, społeczności lokalnej dostrzegany jest przez odwiedzających nasze strony. Każdy, kto pozna Gminę Gorlice lepiej, od razu widzi, że oświata i inwestycja w edukację młodzieży są tutaj priorytetem.

Sukces oświaty w Gminie Gorlice to także zasługa doskonale pracującego zespołu dyrektorów szkół. Dziś funkcje te pełnią w Zespołach Szkół: w Bystrej – Pani Ewa Magiera, w Dominikowicach – Pani Alicja Górka, w Kobylance – Pan Bogusław Wacek, w Klęczanach – Pani Jadwiga Kalisz, w Ropicy Polskiej – Pani Beata Kraus, w Stróżówce – Pan Mariusz Tarsa, w Szymbarku – Pan Marek Dziedzic, w Zagórzanach – Pani Iwona Jamro, w Szkole Podstawowej w Kwiatonowicach – Pani Renata Filipowicz. To zespół bardzo dobrze przygotowanych merytorycznie i praktycznie

fachowców, potrafiących współpracować ze sobą i podejmować wiele przedsięwzięć, które wpływają na sukcesy wszystkich szkół w gminie. Na czele zespołu stoi Pani Barbara Wiatr – Pełnomocnik Wójta Gminy Gorlice do Spraw Oświaty, która jest doskonałym organizatorem i inicjatorem wielu wspólnych działań i w doskonały sposób kieruje pracami Oświatowego Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół.

Ziemia Gorlicka, w tym i Gmina Gorlice to obszar bogaty w wydarzenia historyczne, pełen folkloru, zwyczajów i tradycji. Społeczność lokalna stara się kultywować i chronić wszelkie ślady przeszłości. Także ludzie związani z oświatą realizują swoje powołanie poprzez przekazywanie tych wartości. Szkoły w Gminie mają swoich Patronów. Szkoła Podstawowa w Bystrej nosi imię Juliusza Słowackiego, Szkoła Podstawowa w Dominikowicach – Adama Mickiewicza, Szkoła Podstawowa w Kobylance – Ignacego Łukasiewicza, Szkoła Podstawowa w Kwiatonowicach – Marii Konopnickiej, Szkoła Podstawowa w Ropicy Polskiej – gen. Władysława Sikorskiego. W 2004 roku Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Zespole Szkół w Stróżówce otrzymały imię Jana Pawła II, zaś w 2007 roku przywrócono imię Św. Jadwigi Królowej, Szkole Podstawowej i nadano to samo imię, Gimnazjum w Klęczanach. Praca wokół sylwetki Patrona

Nowoczesna hala sportowa w Kwiatonowicach

Boisko sportowe w Ropicy Polskiej

Nadanie imienia Jana Pawła II Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Stróżówce w 2004 r.

wzbogaca proces wychowania młodych mieszkańców gminy. Nadanie imienia szkołom stało się między innymi możliwe dzięki akceptacji i podjęciu stosownych uchwał przez Radę Gminy. Szkoły w Kobylance, Stróżówce i Kłęczanach posiadają sztandary szkolne. Obecność pocztów sztandarowych uświetnia wszystkie patriotyczne uroczystości gminne. Tworzy się ceremoniał szkolny, który stanowi element wychowawczy.

Każda szkoła prowadzi kronikę, co stanowi doskonałe źródło wiedzy o jej działalności, jest elementem wychowawczym w duchu szacunku do dokonań przodków. Bardzo często odnaleźć można w nich zapisy z zamierzonych czasów zaborów i II Rzeczypospolitej.

Szkoły Gminy Gorlice to placówki dobrze przygotowujące swoich absolwentów do dalszej nauki. Uczniowie z terenu gminy potrafią z sukcesem podejmować naukę w szkołach ponadgimna-

zjalnych, włączają się w ich życie, pełnią ważne funkcje w samorządach szkół, odnoszą sukcesy w nauce. Świadczą o tym coraz wyższe wyniki z egzaminów zewnętrznych. Nasi uczniowie odnoszą także sukcesy w konkursach na szczeblach gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Każdy rok szkolny przynosi nowe

listy laureatów i finalistów konkursów przedmiotowych i tematycznych, plastycznych, muzycznych i innych. Mamy również sukcesy w sporcie.

Samorząd gminny dba o swoich najlepszych uczniów. Rokrocznie organizowana jest pod koniec roku szkolnego gminna uroczystość pod tytułem „Wyjść

naprzeciw”, podczas której najlepsi uczniowie, o znaczących osiągnięciach, otrzymują cenne nagrody, mogą spotkać się we wspólnym gronie, zabrać się i zobaczyć występ

Uroczystość wręczenia nagród laureatom konkursów przedmiotowych w gimnazjum, zorganizowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w Krakowie, czerwiec 2009 r.

znanej gwiazdy estrady młodzieżowej w Polsce.

Wręczenie nagród najlepszym uczniom w Gminie Gorlice podczas finału kampanii „Wyjść naprzeciw”.

Ponadto Gmina Gorlice, wspólnie z Nowosądecką Fundacją im. Braci Potoczków, począwszy od roku szkolnego 2003/2004 funduje stypendium dla uzdolnionej młodzieży ze wszystkich szkół. Wsparcie finansowe pozwala rozwijać talenty i pasję młodych ludzi. Samorząd realizuje również inne formy wsparcia i opieki dla uczniów i ich rodzin. Każdego roku realizuje się programy: wyprawka szkolna, stypendia gminne, zasiłki losowe, przygotowanie posiłków na terenie szkół.

Akces Polski do Unii Europejskiej w 2004 roku otworzył również szanse na szybszy rozwój oświaty. Samorząd gminny aplikuje o środki unijne na różne cele. W ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego wyposażono szkoły w nowoczesne pracownie multimedialne

oraz centra informacji. Szkoły Gminy Gorlice realizują obecnie duży projekt edukacyjny „Szansa na równy start” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W ramach tego projektu młodzież może skorzystać z dodatkowych zajęć z języka angielskiego, przedmiotowych, profilaktycznych oraz wziąć udział w ciekawych formach wypoczynku w okresie wakacji. Pozyskane z tego źródła fundusze pozwoliły zakupić wiele cennych, nowoczesnych pomocy do prowadzenia zajęć specjalistycznych i dydaktycznych oraz mebli szkolnych.

Ponadto szkoły przystąpiły do realizacji projektów rozszerzających współpracę pomiędzy szkołami w Unii Europejskiej. Program o nazwie „Socrates Comenius” realizowały Gimnazja w Zagórzanach i Ropicy Polskiej. Obecnie szkoła z Ropicy realizuje projekt Instytutu Goethego i Ambasady Niemieckiej o nazwie: „Szkoły Partnerzy Przyszłości”.

Dzięki środkom z Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego uczniowie naszych szkół mają możliwość zwiedzania ważnych dla dziejów Małopolski miejsc, pogłębiania swoich zainteresowań naukowych, sportowych i artystycznych /astronomia, przedsiębiorczość, taniec, szachy/ oraz korzystać z nauki pływania.

Dzięki staraniom Wójta Gminy Gorlice udało się również pozyskać fundusze na zakup autobusu szkolnego. Dowozi on uczniów ze zlikwidowanej w 2008 roku szkoły filialnej w Bielance do Ropicy Polskiej, oraz uczniów z pozostałych szkół na zajęcia pozalekcyjne, na krytą pływalnię i szkolne wycieczki.

M u s i m y pamiętać, że

oświata samorządowa to także edukacja najmłodszych w przedszkolach. W naszej gminie funkcjonuje osiem przedszkoli i jeden oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Klęczanach. Samorząd naszej gminy nie naśladował innych w likwidacji przedszkoli, co miało miejsce w ościennych gminach kilka lat temu. Dzięki roztropnemu zarządzaniu przedszkolami udało się utrzymać wszystkie z nich, a dzisiaj placówki z naszej gminy stoją otworem przed przedszkolakami z sąsiednich gmin.

W czterech przedszkolach uruchomiono nowe oddziały przedszkolne a liczba przedszkolaków jest obecnie rekordowo wysoka. Należy zaznaczyć, że 80 % dzieci pięcioletnich z terenu gminy uczęszcza obecnie do przedszkoli. To wskaźnik trudny do osiągnięcia dla innych samorządów. W przedszkolach pracuje w pełni wykwalifikowana kadra pedagogiczna, na której czele stoi zespół dyrektorek, Pań pełnych pasji i zaangażowania, chętnie podejmujących się realizacji wspólnych projektów. Obowiązki Dyrektorek wypełniają: w Bystrej – Pani Barbara Wielgos, w Dominikowicach – Pani Małgorzata Karp, w Kobylance Pani Halina Oleszkowicz, w Kwiatonowicach – Pani Barbara Bugno, w Ropicy Polskiej – Pani Marta Gutter, w Stróżówce – Pani Wiesława Dobek, w Szymbarku – Pani Wiesława Malinowska, w Zagórzanach – Pani Lidia Klimek. Na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat zdecydowanie zmienił się wygląd naszych przedszkoli. Wykonuje się szereg prac remontowych, dzięki którym przedszkola stają się coraz bardziej nowoczesne i przyjazne dla najmłodszych mieszkańców gminy. Dzięki funduszom pozabudżetowym, o które aplikują przedszkola, urządziła się wspaniałe place zabaw, oraz organizuje różnorodne dodatkowe zajęcia rozwijające zainteresowania i wpływające na poprawę poziomu zdrowia przedszkolaków.

Zajęcia dydaktyczne w ramach projektu „Szansa na równy start”

Nowoczesne place zabaw w przedszkolach

Gmina Gorlice stawia na edukację młodych ludzi – to najlepsza inwestycja. Dobre przedszkola i szkoły to lepszy poziom wykształcenia, to dobre wychowanie, to „szansa na równy start”. Dobrze wyposażone, sprawnie

zarządzane, nowoczesne placówki oświatowe, w których pracuje kompetentna i pełna pasji nauczycielska kadra to sukces całej gminy. Świadczą o tym wykazy uczniów, w których często znaleźć możemy uczniów spoza gminy.

Znaczący to, że ich rodzice potrafią ocenić, porównać i podjąć właściwą decyzję dotyczącą szkolnej drogi swoich dzieci.

Mamy nadzieję, że wysoce

oświaty gminnej nadal utrzymamy, a gminy, wyposażone w odpowiednie środki oraz zarządzane przez otwartych na potrzeby szkół włodarzy, będą godnie wypełniać misję gospodarza oświaty samorządowej.

Materiał opracował Mariusz Tarsa.

Przedszkolaki z Zagórzan

Pragnę serdecznie podziękować Pani Barbarze Wiatr Pełnomocnikowi Wójta Gminy Gorlice do Spraw Oświaty za użyczenie i przekazanie wszystkich cennych informacji o oświacie gminnej oraz wszelką pomoc w opracowaniu materiału.

Działalność kulturalna w Gminie Gorlice na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat

Działalność kulturalna Gminy Gorlice posiada bardzo bogate korzenie i tradycje. Ośrodek Kultury Gminy Gorlice, utworzony na mocy uchwały Rady Gminy z dnia 2 grudnia 1991 roku, nadaje tej działalności odpowiednie ramy i wystrój. W skład ośrodka wchodzi dziesięć filii: w Bielance, Bystrej, Dominikowicach, Klęczanach, Kobylance, Kwiatonowicach, Ropicy Polskiej, Stróżówce, Szymbarku i Zagórzanach. Działalność każdej z nich nosi swoisty, oryginalny charakter. Ponadto w skład Ośrodka Kultury wchodzi cztery biblioteki publiczne: w Dominikowicach, Kobylance, Szymbarku i Zagórzanach.

Głównym zadaniem instytucji kultury na terenie Gminy Gorlice jest kultywowanie niezwykle bogatych i różnorodnych tradycji i obrzędów ludowych. Praca ośrodka to także ochrona śladów

Konkurs Literacki dla najmłodszych uczniów przygotowywany przez Szkołę Podstawową i Filię Ośrodka Kultury w Stróżówce cieszy się dużym zainteresowaniem

historii Małej Gorlickiej Ojczyzny. Od wielu lat Ośrodek Kultury Gminy Gorlice organizuje uroczystości o charakterze folklorystycznym i obrzędowym, takie jak Przegląd Kolędniczy Ziemi Gorlickiej oraz Przegląd Palm i Pisanek Wielkanocnych. Imprezy te stoją na bardzo wysokim poziomie oraz cieszą się stale wzrastającym zainteresowaniem publiczności.

Przedstawienie „Objawienie w La Salette” przygotowane przez Filię Ośrodka Kultury w Kobylance

Przedstawienie „Balladyna” przygotowane przez Gimnazjum i Filię OKGG w Stróżówce

Coroczny konkurs palm i pisanek Wielkanocnych w Kobylance

Miss Polonia – Pani Ewa Wachowicz była gościem honorowym Panoramy Kultur w 2007 roku

Wśród imprez plenerowych organizowanych przez Ośrodek Kultury, na szczególną uwagę zasługuje Panorama Kultur. Uroczystość ta odbywa się rocznie w Dominikowicach i Szymbarku w miesiącu lipcu. Sceneria szymbarskiego skansenu, bogata oprawa artystyczna, występy zespołów folklorystycznych, młodzieżowych, dziecięcych i tanecznych, przegląd ginących zawodów, oraz prezentacja wytworów artystów ludowych to elementy, które co roku przyciągają na tę uroczystość tysiące widzów z terenu Gminy Gorlice, miasta Gorlice, oraz coraz większą rzeszę turystów odwiedzających nasze okolice.

Panorama Kultur w Szymbarku – zespół Dobroń

Panorama Kultur w Szymbarku

Ważnym elementem działalności kultywującej tradycje lokalne jest organizacja dożynek gminnych, które każdego roku odbywają się w innym sołectwie. Pełna powagi, szacunku dla chleba i ciężkiej pracy rolników, uroczystość jest jednocześnie okazją do zaprezentowania się poszczególnych sołectw, oraz zespołów ludowych, muzycznych i tanecznych. Nieodzownym elementem dożynek jest ocena pięknych wieńców dożynkowych, przygotowywanych przez społeczności poszczególnych wiosek /np. koła gospodyń wiejskich, filie ośrodka kultury, stowarzyszenia, szkoły i przedszkola/.

Dożynki Gminne

Oryginalną formą działalności OKGG przybliżającą mieszkańcom piękno poezji jest organizowana już dwunasta edycja Konkursu Recytatorskiego pod tytułem „Poetyckie Majówki”. Ośrodek prowadzi również żywą współpracę z podobnymi placówkami z zagranicy. Jej owocem jest Międzynarodowa Jesień Literacka Pogórza, podczas której do Gorlic przyjeżdżają twórcy z kraju i zagranicy.

Ośrodek Kultury Gminy Gorlice wspiera również placówki oświatowe /szkoły i przedszkola/ z terenu gminy w organizowaniu uroczystości lokalnych i szkolnych o charakterze kulturalnym. Twórcy kultury, lokalni artyści i zespoły, związani są z ośrodkiem i otrzymują szereg wyróżnień i nagród w konkursach i przeglądach na szczeblu regionalnym i ogólnopolskim.

W działalność Ośrodka Kultury wpisują się również wspomniane wyżej cztery biblioteki publiczne. Są one miejscem gdzie można wypożyczyć dobrą książkę, bądź na miejscu przeczytać prasę, skorzystać z wydawnictw encyklopedycznych, a od niedawna również, skorzystać z Internetu i programów multimedialnych w internetowych centrach informacji.

Ośrodek Kultury pozyskuje na swoją działalność sporo środków z różnorodnych instytucji wsparcia. Aplikuje o fundusze z programów unijnych oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

Na czele Ośrodka Kultury Gminy Gorlice stoi Dyrektor Pan Franciszek Rzeszutek /nagrodzony w bieżącym roku wyróżnieniem Starosty Powiatu Gorlickiego – *Mosty Starosty*/, wcześniej,

do roku 2003 funkcję tę pełniła Pani Beata Weron – Białas. Dyrekcję w realizacji zadań kulturalnych placówki wspiera obecnie siedemnastu pracowników.

Zespół Folklorystyczny BESKIDY

Ośrodek Kultury Gminy Gorlice patronuje Zespołowi Folklorystycznemu „Beskidy” z Dominkowic. Zespół liczy około 20 śpiewaków i tancerzy oraz członków kapeli, został powołany w 1985 r. z inicjatywy miejscowych liderów. Podstawowy repertuar zespołu to piosenki i przyśpiewki ludowe oraz tańce Pogórza i Ziemi Rzeszowskiej. „Beskidy” mają również na swoich koncie artystycznym przygotowanie inscenizacji opartych o folklor

Zespół „Beskidy” z Dominikowic

Mażoretki ubarwiają niemal każdy występ orkiestry

Pogórza. Zespół przedstawił już „Zrękowiny”, „Oczepiny”, „Staropolską Majówkę”, „Zapusty” i „Karczme”.

Duże sukcesy odnosi zespół na Ogólnopolskim Przeglądzie Grup Kolędniczych w Bukowinie Tatrzańskiej. W 2000 rok zespół występował w Kałuszu na Ukrainie, przybliżając Polakom tam zamieszkałym polskie obrzędy i folklor. W 2004 roku „Beskidy” wzięły udział w koncercie „Kolędy pod Hejnałem”, odpowiadając tym samym na zaproszenie Proboszcza Bazyliki Mariackiej, oraz Dyrektora Teatru Ludowego. W 2005 roku zespół odwiedził bratnią Słowację. W ostatnim czasie zespół z Dominikowic czyni starania w celu odnowienia składu osobowego. U boku doświadczonych artystów występuje obecnie grupa dziecięca i młodzieżowa „Małe Beskidy”.

Orkiestra dęta

W 1999 roku, dzięki staraniom strażaków z Dominikowic powołana została orkiestra dęta przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Dominikowicach. Pierwszy koncert orkiestry uświetnił uroczystość Bożego Ciała w Kobylance w 2001 roku.

Orkiestra dęta OSP z Dominikowic

Orkiestra liczy obecnie około 40 osób. W skład wchodzi muzycy z terenu całej gminy m. in. Dominikowic, Kobylanki, Stróżówki oraz z terenu Gorlic i gmin ościennych. Orkiestrę prowadzi Roman Korbicz, instruktor Ośrodka Kultury. Od niedawna orkiestrze towarzyszą roześmiane i urocze mażoretki, które kolorowo ubrane i wyposażo-

ne w barwne pompony tańczą w rytm muzyki. Trudno dziś zliczyć liczbę koncertów orkiestry z Dominikowic. Muzycy grają na wszystkich uroczystościach gminnych, często wyruszają na koncerty ogólnopolskie – np. do Wadowic, gdzie trzykrotnie uświetnili uroczystości poświęcone Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II.

Sport w gminie

- przegląd najważniejszych wydarzeń minionych dwóch dekad

Wydarzenia sportowe w Gminie Gorlice stanowią ważny i ciekawy element społecznej aktywności. Nie sposób jest wymienić wszystkie, dlatego postanowiliśmy opracować swego rodzaju kalendarium najdonioślejszych wydarzeń o charakterze sportowym wzbogacone ciekawymi ilustracjami.

W 1990 roku po kilku, długich latach budowy następuje otwarcie stadionu sportowego w Kobylance. W emocjonującym meczu piłki nożnej księża – nauczyciele pada sprawiedliwy remis 2 : 2.

W roku 1992 piłkarze LKS Zagórzany awansują po raz pierwszy do rozgrywek nowosądeckiej klasy okręgowej, na szczęblu tym występują jeszcze z powodzeniem w latach 2002 – 2009.

W 1995 roku jesteśmy organizatorami Mistrzostw Polski w zapasach stylu klasycznego, w kategorii kadetów, podczas których Adrian Szurek, reprezentujący klub sportowy z Kobylanki, zdobywa złoty medal. W latach 1997

i 1998 dwukrotnie, z powodzeniem organizujemy Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w zapasach stylu klasycznego w kategorii juniorów.

W 1995 roku rozpoczynamy organizację Igrzysk Młodzieży Szkolnej Gminy Gorlice. Jest to coroczne współzawodnictwo młodzieży szkolnej odbywające się w ramach organizowanych kilkunastu zawodów sportowych. Pierwszą klasyfikację generalną wygrywa Szkoła Podstawowa z Dominikowic. W latach następnych dominują młodzi sportowcy z Kobylanki, w roku ubiegłym prymat odebrali im reprezentanci Zespołu Szkół w Szymbarku. Podczas piętnastu edycji tych zmagania młodzież rywalizowała w ponad 300 imprezach sportowych.

W roku 1999 do użytku oddane zostaje boisko piłkarskie w Szymbarku.

Wręczenie nagród najlepszym szkolnym sportowcom

Otwarcie boiska sportowego w Szymbarku

W roku 2000 do użytku oddane zostaje boisko piłkarskie w Bystrej.

Złoty medalista w zapasach z 1992 - Adrian Szurek z Kobylanki

Otwarcie boiska sportowego w Bystrej

W 2002 roku rozpoczynamy organizację Gorlickiej Amatorskiej Ligi Piłki Siatkowej.

Liga, odbywająca się początkowo z udziałem 8 zespołów, w następnych latach staje się ogromnie popularną rywalizacją 28 zespołów z całego powiatu gorlickiego. W ostatniej, ósmej edycji rozgrywek, w trwających pięć miesięcy zmaganiach, bierze udział ponad 300 zawodniczek i zawodników.

Finał ligi siatkowej w Gorlicach – Pan Ryszard Guzik, Wójt Gminy Gorlice, wręcza pamiątkowe puchary

W roku 2003 piłkarze klubu Malinex Kobylanka odnoszą największy sukces w swojej historii, awansując do rozgrywek IV ligi. W tym doborowym towarzystwie występują z powodzeniem przez 3 sezony. Stadion w Kobylance jest świadkiem wielu emocjonujących meczów, miejscowi kibice mają też możliwość gościć piłkarzy pierwszoligowego Górnika Łęčna, oraz znane piłkarskie osobistości: Grzegorza Latę i Franciszka Smudę.

Malinex Kobylanka w pełnym składzie

W 2005 roku w Zagórzanach odbywa się, po raz pierwszy Kampania Profilaktyczna Gminy Gorlice pod tytułem „Wyjść naprzeciw”. Impreza mająca za zadanie ukazywać młodzieży zagrożenia związane z uzależnieniami i pokazywać sport, rekreację i muzykę jako alternatywną formę spędzania wolnego czasu. Kolejne spotkania młodzieży odbywają się w Szymbarku, Stróżówce, Klęczanach i Kwiatonowicach. Gośćmi młodzieży są znane postacie sportu: Gerard Cieślak, Dorota Pykosz, Tomasz Kozłowski i Tomasz Kowal. Na estradzie prezentowali się: Gosia Andrzejewicz, Łukasz Zagrobelny, zespoły Sumptuastic, Vir i Skangur.

Pan Gerard Cieślak i Pan Ryszard Guzik podczas Finału Kampanii Profilaktycznej

Występy artystyczne młodzieży podczas finału kampanii „Wyjść naprzeciw”

Siatkarka Dorota Pykosz i Ryszard Guzik wręczają młodzieży pamiątkowe puchary

W 2008 roku otwieramy kolejne boisko piłkarskie. Malowniczo położony obiekt sportowy powstaje w Kwiatonowicach.

Otwarcie boiska sportowego w Kwiatonowicach

Otwarcie boiska sportowego w Kwiatonowicach

*Przygotował –
Krzysztof Lewek*

Co warto zobaczyć

– czyli turystyka w Gminie Gorlice

Szlak Architektury Drewnianej

Blisko 250 najcenniejszych i najciekawszych zabytkowych obiektów drewnianych tworzy Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce. Na Szlaku znalazły się malownicze kościoły, piękne cerkwie, smukłe dzwonnice, staropolskie dwory, drewniane wille i skanseny, należące do najcenniejszych zabytków ludowej kultury materialnej.

Szlak prowadzi również turystów do malowniczej Gminy Gorlice. Tu znajdziemy

Cerkiew pod wezwaniem Narodzenia Bogurodzicy, modrzewiowy kościółek Świętego Wojciecha i Skansen Budownictwa Ludowego w Szymbarku, oraz cerkiew greckokatolicką pod wezwaniem Opieki Bogurodzicy w Bielance. Wszystkie obiekty na szlaku są oznakowane i udostępnione zwiedzającym. Wizyta w tych miejscach to prawdziwa podróż do starej, galicyjskiej wsi, bogatej w zwyczaje ludowe, wielokulturowej i wielowyznaniowej.

Cerkiew w Bielance

Kościółek pw. św. Wojciecha w Szymbarku

Milczący świadkowie dziejów – cmentarze z czasów bitwy pod Gorlicami 1915 roku

Teren Gminy Gorlice to miejsce w którym burzliwa historia XX wieku odcisnęła swoje niezatarte piętno. Drugiego maja 1915 r. rozegrała się pod Gorlicami jedna z największych bitew I wojny światowej, określana mianem „operacji gorlickiej” lub „małym Verdun”. Tu miały miejsce najdłuższe i najbardziej zacięte walki na froncie wschodnim. Przez Gorlice przechodziła linia frontu, od Ciężkowic, poprzez Łużną, Stróżówkę, Magurę Małastowska do Koniecznej. W 1915 r. przy austriackim Ministerstwie Wojny powstał Wydział Grobów Wojennych. Chciano godnie i trwale upamiętnić poległych, także przeciwników, bez różnicy narodowości, przynależności wojskowej i wyznania. Wybudowano

prawie 400 cmentarzy. W kompozowane są w naturalny pejzaż z wykorzystaniem kulturowych walorów krajobrazu Galicji. Pochowani są na nich żołnierze różnych narodowości: Polacy, Austriacy, Niemcy, Rosjanie, Węgrzy, Bo-

śniacy, Czesi, Słowacy, Włosi, Żydzi. Twórcami cmentarzy byli wybitni artyści, rzeźbiarze, architekci, malarze. Do najwybitniejszych należą: słowacki architekt Dusan Jurkovic; kierownik gorlickiego okręgu cmentarnego, austriacki porucznik Hans Mayr, polski rzeźbiarz Jan Szczepkowski, niemiecki budowniczy Anton Müller.

Na terenie Gminy Gorlice cmentarze z tego okresu można odnaleźć w Stróżówce, Szymbarku, Ropicy Polskiej, Zagórzanach i Kobylance.

Cmentarz wojskowy przy kaplicy dworskiej w Kobylance

Cmentarz wojskowy w Stróżówce

Kasztel w Szymbarku

Szlak Naftowy

Region Gorlicki jest kolebką polskiego i światowego przemysłu naftowego. To tutaj powstały pierwsze szyby naftowe i destylarnie, będące zaczątkiem polskiego przemysłu naftowego. Gorlickie dziedzictwo przemysłu naftowego wpisało się na trwałe w piękno krajobrazu Pogórza. Szyby, otwory, kopalniane trójnogi, kiwony – dumnie świadczą o bogactwie tej ziemi, wydobywanym przed laty. Z kopalnictwem naftowym utożsamia się wiele osób, jeszcze więcej chce, aby pamiątki tej działalności pozostały jako wyraz szacunku dla dokonań naszych przodków. Dziś można zwiedzać i podziwiać pozostałości przemysłu naftowego podążając Szlakiem Naftowym. Turyści z pewnością odwiedzają Dominikowice, Szymbark i Kobylankę, które leżą na szlaku i szczycą się największą liczbą reliktyw przemysłu naftowego w Gorlickiej Gminie.

Kiwon naftowy

Szymbarski Kasztel

Na wysokiej i stromej skarpie nad rzeką Ropą, w 1540 roku osiadł ród Gładyszów. Wybudowali oni okazały dwór obronny, w stylu renesansowym. Urokliwy budynek, dumnie górujący nad urwiskiem rzeki Ropy, pełnił funkcję stolicy ziem Gładyszów określanych w źródłach jako *Dominium Ropae*. Dwór zbudowany jest na rzucie prostokąta z czterema basztami na narożach, ozdobiony attyką, należy do najpiękniejszych budowli renesansu w Małopolsce. Z trzech stron był broniony przez fosę i strzelnice. Siedziba Gładyszów uległa zniszczeniu podczas potopu szwedzkiego w połowie XVII wieku i już nigdy nie odzyskała swojej świetności. Obecnie, dzięki staraniom Wójta Gminy Gorlice, oraz pomocy Marszałków Województwa Małopolskiego Pana Janusza Sepioła i Leszka Zegz-

dy rozpoczął się skomplikowany proces rewitalizacji dworu. Planuje się, że wkrótce szymbarski kasztel stanie się centrum konferencyjno – turystycznym.

Karpacki Szlak Rowerowy

Przez Gminę Gorlice przebiega Karpacki Szlak Rowerowy. Trasa Szlaku Królewskiego biegnie od Biecza przez Zagórzany, Gorlice, Bystrą, do Starego Sącza. Trasa Szlaku Winnego zaś zaczyna się w Koniecznej i biegnie poprzez Gorlice, Kobylankę, Biecz, Bobową i Rożnów i Tropie. Czasem warto przesiąść się na nieco wolniejszy pojazd, by w ten sposób dostrzec urzekające piękno naszej gminy

Wycieczki rowerowe

Tekst i zdjęcia: Grzegorz Skowronek

NOWY HERB I FLAGA GMINY

Rada Gminy Gorlice przyjęła w dniu 5 marca 2010 roku stosowną uchwałę, w sprawie nadania Gminie Gorlice nowego herbu i flagi. Na koniec chcemy Państwu przybliżyć dokładny, heraldyczny opis symboli gminnych oraz ich autorów i kontekst historyczny.

Herb Gminy Gorlice przedstawia w polu błękitnym pół srebrnego wspiętego lwa zionącego złotym ogniem, o złotych pazurach, trzymającego w prawej łapie uniesiony miecz o srebrnej głowni i złotej rękojeści.

Flaga Gminy Gorlice ma postać płata składającego się z pionowych, równoległych pasów: błękitnego, białego i błękitnego, o zróżnicowanej szerokości, wyrażającej się stosunkiem $2/4$. Na środkowym pasie umieszczony jest herb gminy. Stosunek szerokości do długości płata flagi wynosi 5:8.

Koncepcję herbu, flagi i pieczęci opracowali dr Wojciech Drelicharz i dr hab. Zenon Piech z Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, zaś projekt graficzny artysta plastyk dr Barbara Wiślak z Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

Ikonografia herbu nawiązuje do tradycji historycznej gminy oraz tradycji heraldycznej. Dominującym elementem tradycji historycznej całej Gminy Gorlice, wspólnym dla wszystkich tworzących ją sołectw, jest niewątpliwie bitwa pod Gorlicami, która rozegrała się 2 maja 1915 roku. Bezpośrednim nawiązaniem do tego wydarzenia w herbie gminy jest miecz, pośrednim zaś motyw lwa – króla zwierząt, ukazanego w bojowej postawie.

Drugim ważnym elementem tradycji historycznej gminy jest tradycja górnictwa naftowego, czego odbiciem w herbie są złote płomienie, którymi zionie lew.

Dominująca barwa niebieska nawiązuje do kolorów herbowych pobliskiego miasta Gorlice.

Dzięki połączeniu różnych motywów powstał całkowicie nowy herb samorządowy, zgodny z zasadami heraldyki, wyjątkowo silnie związany z lokalną historią i tradycją heraldyczną a równocześnie na wskroś oryginalny.